

ŽAR

Jezik in identiteta sta povezana: skupnost – in posameznik kot njen del – izraža del svoje identitete skozi svoj jezik. Družba, če želi biti inkluzivna, potrebuje samozavestne posameznike in naj kot taka stremi k spodbujanju različnih skupnosti k ohranjanju njihove identitete. Materni jeziki so tako del kulturne identitete in dediščine posameznika in skupnosti kakor tudi sredstvo za ohranjanje in razvoj posamezne dediščine. Spoštovanje jezikov in razumevanje kultur posameznih etničnih in narodnih skupnosti v večkulturnem okolju pripeljeta do medkulturnega dialoga, ki je ključni pogoj za vključujočo družbo. Eden od zelo pomembnih načinov, kako spodbujati družbeno vključenost, je učenje maternih jezikov.

Materni jezik ali materni jeziki so del otrokove osebne, družbene in kulturne identitete; so tiste značilnosti, ki ga delajo posebnega in edinstvenega. Omogoča/jo mu predstavitev njegove izvorne kulture in tako spodbuja/jo njeno razumevanje v večkulturnem okolju. Učenje maternega jezika v državi, ki ni matiča, je izrednega pomena, saj prinaša pozitivne učinke: otroci so uspešnejši v šoli, lažje se naučijo jezik okolja in tujih jezikov, so funkcionalno pismeni v maternem jeziku, kar prinaša veliko praktično vrednost in prednost ipd. Poleg tega so materni jeziki nepogrešljivo orodje za razvoj kreativnih in navsezadnje moralnih vidikov vzgoje in izobraževanja.

Stvarnost pa ni tako preprosta. Še posebej, ko materni jezik posameznika ni jezik okolja in učni jezik v šolah. Poglejmo si torej, kakšna je situacija na področju učenja maternih jezikov narodnih skupnosti z območja nekdanje Jugoslavije in medkulturne vzgoje v slovenski Istri in širše v Sloveniji, kjer je kljub nekaterim zakonskim in strateškim nastavkom del prebivalstva postavljen v neenak položaj.

STRAN: 4

OHRANJANJE MATERNEGA JEZIKA PO PRESELITVI V DRUGO DRŽAVO

Problematika ohranjanja maternih jezikov z vidika poučevanja maternih jezikov in jezika okolja v sprejemni državi

STRAN: 8

S KOLENA NA KOLENO

Šola srbskega jezika, književnosti, tradicije in kulture

STRAN: 10

ZAVOZLANI JEZIK

Bosančica

STRAN: 12

INTERVJU

Heset Ahmeti o šoli albanskega jezika

STRAN: 14

KULTURA BALKANA

Na krilih pravljic

Gledališče zatiranih ali gledališče družbenih sprememb: Ko trdi L ne bo več moteč?

Mirna Buić, KID PiNA in Katerina Kljun, KID PiNA

Kulturno izobraževalno društvo PiNA skupaj s partnerji AKUD Kolo, KD Albancev Slovenske Istre Iliria, Hrvatsko KUD „Istra“ Piran in Pravni center za varstvo človekovih pravic, Koper izvaja projekt z imenom Enakopravnost narodnih skupnosti narodov nekdanje SFRJ in njihovih pripadnikov v slovenski Istri (ENA. KOST). Prav tako tesno sodelujemo z drugimi organizacijami: s KUŠD Behar, Ženskim združenjem Bedem, Makedonskim KD „Kočo Racin“ - Obala in dr.

S projektom si prizadevamo za uveljavljanje temeljnih pravic narodnih skupnosti narodov nekdanje SFRJ, spoštovanje pravic njihovih pripadnikov in enakopravnost v vseh družbenih sferah ter za oblikovanje takih družbenih razmer, ki bodo spodbujale k višjemu nivoju večkulturnega razumevanja in medkulturnemu dialogu na vseh družbenih ravneh.

V okviru projekta že eno leto izvajamo številne aktivnosti za opolnomočenje in promocijo ciljne skupine: brezplačno pravno svetovanje, koordiniramo stično točko NVO ciljne skupine, izvedli smo delavnice in usposabljanje za trenerje metode gledališča zatiranih, itd. Ravno gledališče zatiranih predstavlja srčko projekta.

Gledališče zatiranih oz. metodi forumskega in legislativnega gledališča, ki jo je razvil brazilski gledališnik, pisatelj in politik, Augusto Boal, je ena izmed prizna-

nih metod participativne umetnosti za aktiviranje in opolnomočenje posameznic in posameznikov, ki v prostoru združuje igralce in občinstvo v partnerstvo, pri katerem je meja med njimi zabrisana. Na podlagi legislativnega gledališča so v nekaterih državah sprejeli zakone ali njihove spremembe (Kanada, Brazilija, Velika Britanija).

Od februarja do maja 2015 smo izvedli devet predstav forumskega gledališča na različnih lokacijah v slovenski Istri. Igralci, amaterji in večinoma pripadniki narodnih skupnosti narodov nekdanje SFRJ, so uprizorili dve sceni forumskega gledališča, nastali na podlagi dejanskih izkušenj igralcev. Obravnavali sta problematiko pridobivanja prostorov NVO ciljne skupine, v povezavi z neurejenim statusom narodnih skupnosti narodov SFRJ, in diskriminacije učenca, Milana Ilića, s strani učiteljice, na podlagi njegovega neslovenskega naglasa oz. neslovenske izgovorjave.

*Učiteljica: „Gospa Ilić, kako vi govorite doma?“
Ga. Ilić: „Mi doma govorimo v svojem maternem jeziku ... Ne vidim razloga, zakaj bi bilo to moteče.“
Učiteljica: „Naredite sebi in svojemu otroku uslugo in govorite z njim slovensko.“*

Slednja uprizorjena situacija je bila deležna največjega zanimanja med gledalci, ki so se aktivno vključili in igro in poskušali izboljšati situacijo. Na podlagi meto-

de legislativnega gledališča so pravniki Pravnega centra za varstvo človekovih pravic, Koper zbrali predloge reform, vezane na predstavljeno problematiko. Daleč največ jih je bilo vezanih na medkulturno vzgojo v šolah, spodbujanje medkulturnega dialoga, izobraževanje pedagoških delavcev, otrok in staršev o medkulturnem dialogu in integraciji, uvedbo maternih jezikov kot izbirnih predmetov v šolah, uvedbo obvezne strokovne podpore za otroke in starše priseljencev, protidiskriminacijske ukrepe v izobraževalnih ustanovah, ipd.

Da je gledališče zatiranih gledališče družbenih sprememb, so pokazali različni primeri iz tujine. Čas bo pokazal, ali bodo tovrstne akcije in dejavnosti, ki so predstavljene v pričujoči številki časopisa Žar, obrodile sadove tudi pri nas.

Več o projektu:
enakost.pina.si
<https://www.facebook.com/projekt.ena.kost>

Za brezplačno pravno pomoč in svetovanje lahko med 8. in 16. uro pokličete na 05 6300 320 (KID PiNA), pišete na pravnosvetovanje@pina.si ali izpolnite spletni obrazec <http://enakost.pina.si/pravno-svetovanje/>.

OHRANJANJE MATERNEGA JEZIKA PO PRESELITVI V DRUGO DRŽAVO

Dr. Marijanca Ajša Vižintin

MEDKULTURNI INŠTITUT ZA VKLJUČUJOČE IZOBRAŽEVANJE, RAZISKOVANJE IN SODELOVANJE

www.medkulturni-institut.si, vizintin@medkulturni-institut.si

Materni jezik je prvi jezik vsakega posameznika. Prvi oz. materni jezik je (najpomembnejše) sredstvo, v katerem čustvujemo, razmišljamo in se sporazumevamo z najbližjimi ter z drugimi ljudmi – sočasno pa je materni jezik sredstvo identifikacije z določeno jezikovno in družbeno skupnostjo. Jezik je nosilec kulture, družbenih vrednot in (nenapisanih) pravil sobivanja, zato ima zelo pomembno vlogo v življenju posameznika in družbe.

SELITEV: IZBIRA ALI NUJA – ALI OBOJE

Najbolj enostavno je ohranjati in razvijati materni jezik ljudem, katerih materni jezik je enak jeziku večinskega prebivalstva, ali ljudem, ki se ne preselijo v drugo državo, v kateri prevladuje drug jezik. Toda ljudje smo se vedno preseljevali, se preseljujemo in se bomo preseljevali, in sicer zaradi različnih razlogov: zaradi službe, študija, ljubezni, radovednosti ali nuje; zaradi iskanja (prve) službe ali karierni priložnosti; zaradi želje in potrebe, da bi (za)živeli skupaj z ljubljeno osebo, ki že dela v drugi državi, itd. Ljudje so se (bili) prisiljeni preseljevati, da bi ohranili svoje življenje ali življenje svojih najbližjih, zaradi lakote, podnebnih sprememb, zaradi vojn, etničnega, verskega ali drugega nasilja. Včasih se »preselijo« državnne meje, ki se po vojnah postavljajo na novo, pri čemer vedno nekateri ostanejo pred/za mejo. Razlogov, da se je treba truditi za ohranjanje in razvoj svojega maternega jezika v drugačnem jezikovnem okolju, je veliko.

OSEBNA ODLOČITEV ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ MATERNEGA JEZIKA

Običajno to pomeni zavestno odločitev staršev, da doma govorijo s svojimi otroki svoj materni jezik; da (so) delujejo v katerem od (etničnih/jezikovnih) društev, ki skrbi s svojimi dejavnostmi posredno tudi za ohranjanje jezika; da gledajo televizijo, berejo časopise, knjige in spletne strani v maternem jeziku; da navežejo stike z drugimi pripadniki iz iste jezikovne skupine; da pošiljajo otroke med počitnicami na izobraževanje, izmenjavo ali jezikovne taborne v izvorno državo ipd. Posamezniki vpišejo svoje otroke k pouku maternega jezika in kulture ali celo sami dajo pobudo, da se v njihovem lokalnem/šolskem okolju začne izvajati tovrstni pouk; če pripadajo zaščiteni manjšini priznanimi določenimi pravicami, lahko izberejo, ali bodo poslali svoje otroke v

Učiteljica bosanskega jezika in kulture Džana Harčević Čatić z nekaterimi učenci na OŠ Livada, Ljubljana. Na tej šoli se v šolskem letu 2014/15 izvajata tudi pouk makedonskega in srbskega jezika in kulture.

Avtorica fotografije:

Marijanca Ajša Vižintin, 9. 12. 2014.

šolo z manjšinskim ali večinskim učnim jezikom. Posamezni lahko izvajajo le eno od naštetih dejavnosti ali kombinirajo različne možnosti. Nekateri starši želijo razvijati besedni zaklad, sporazumevalno zmožnost pri sebi in pri svojih otrocih, zato spremljajo razvoj jezika (vsak jezik se spreminja in razvija) in ga zavestno uporabljajo, zavedajoč se, da kvalitetno postavljeni temelji v maternem jeziku pozitivno vplivajo na hitrejše in lažje učenje drugih/tujih jezikov. Odločitev ohranjati in nadgrajevati materni jezik v okolju, v katerem prevladuje drug jezik, je zahtevna in težka naloga, ki terja veliko energije in zavestnih odločitev.

Nekateri odraščajo v družini z dvema maternima jezikoma: mati govori z otrokom v svojem jeziku, oče v svojem. Otroci, ki odraščajo v dvojezičnem okolju, v življenju največkrat suvereno uporabljajo oba jezika. Situacija je malo manj zahtevna, če je eden od maternih jezikov tudi jezik okolja, in bistveno bolj zahtevna, če je jezik okolja (sprejemne države po preselitvi) drug jezik. Vobeh primerih svetujem staršem, naj doma govorijo in ohranjajo svoj materni jezik – sočasno pa se naučijo jezik okolja, da lahko v njem (so)delujejo kot enakopravni člani družbe in s svojimi idejami prispevajo k razvoju družbe. Svetujem, da vpišejo otroke v predšolsko varstvo, da se bodo tam naučili jezik okolja; tako bo vstop v osnovno šolo lažji in prijetnejši – za otroke in učitelje.

UČENJE JEZIKA OKOLJA V SPREJEMNI DRŽAVI

Družinam, ki se priselijo na novo, svetujem, da doma govorijo svoj materni jezik. Otroci se dopoldan učijo slovenščino v šoli, v popoldanskem času pa naj poiščejo dodatne možnosti za učenje jezika okolja in druženje z vrstniki. V različnih nevladnih organizacijah, družinskih centrih, mestnih četrtih, v knjižnicah ali v prostorih društev prijateljev mladine lahko otroci dobijo podporo pri učenju jezika okolja, delanju domačih nalog ali pa se preprosto družijo in spoznavajo nove prijatelje. Starši se lahko za učenje jezika okolja, druženje in podporo obrnejo na ljudske univerze, jezikovne in družinske centre in na različna društva.

Materni jezik vsakega posameznika je izjemno dragocen – toda če se preselimo v drugo državo in se želimo v njej izobraževati, se zaposliti, delovati in biti vključeni – se moramo naučiti jezik okolja. Ne govorim o prilagoditvi (asimilaciji) in odpovedi svojemu jeziku in kulturi, govorim o vključevanju (integraciji, inkluziji). Naučiti se jezik okolja je pomemben korak pri vključevanju v sprejemno državo, spoznavanju njene kulture in ljudi, sodelovanju z njimi – kar dolgoročno pomeni tudi možnost predstavitve svoje izvirne države, jezika in kulture, izmenjavo idej in znanja. V sobivanju to pomeni, da je lahko vsak ponosen na svoj jezik in kulturo in da ju lahko vsak predstavi drugemu, ne da bi to kogar koli ogrožalo. Drug od drugega se učimo, drug z drugim sodelujemo in skupaj spreminjamo večkulturno družbo v medkulturno.

Uvodni sestanek za organizacijo pouka makedonskega jezika in kulture z učiteljem Zekirijo Šainoskim in ravnateljem Antonom Balohom na OŠ Koper. Pouk makedonskega jezika in kulture poteka na OŠ Koper od februarja 2014.

Avtorica fotografije:

Marijanca Ajša Vižintin, 28. 1. 2014.

POUK MATERNEGA JEZIKA IN KULTURE V ŠOLI: VKLJUČEVANJE IN SPOŠTOVANJE

Pri otrocih, ki se preselijo v drugo jezikovno okolje, je proces usvajanja prvega/maternega jezika prekinjen, zato je pri njih skrb za ohranjanje maternega jezika toliko bolj pomembna. V slovenskem šolskem sistemu se največ pozornosti namenja učenju jezika okolja, torej slovenščini (in italijanščini oz. madžarščini na določenem območju Slovenije), tudi ocenjevanju in podpori pri vključevanju, vendar na tem mestu teh tem ne bom odpirala. Osredotočam se na možnosti in izkušnje, ki jih ponuja slovenski vzgojno-izobraževalni sistem za organizacijo pouka maternega jezika in kulture na šolah.

Pouk maternih jezikov in kultur otrok priseljencev poteka na šolah fakultativno, običajno v popoldanskem času po pouku. To ni idealna rešitev, je pa ena od možnosti, ki jo deloma finančno podpira tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije (MIZŠ). Slovenija omogoča, da se izvaja pouk maternih jezikov in kultur na osnovnih in srednjih šolah tako, da šolam krije stroške uporabe prostorov za (minimalno) 60 ur pouka/šolsko leto, nabavo učil in učnih pripomočkov za učenca/dijaka in materialne stroške, vezane na izvedbo programa (za vsakega učenca/dijaka je v šolskem letu 2014/15 MIZŠ šoli namenil 45 €) – medtem ko potnih stroškov in stroškov poučevanja učiteljev pouka maternih jezikov ne pokriva. Stališče Slovenije temelji na recipročnosti in meddržavnih pogodbah: MIZŠ v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo financira učitelje slovenščine za slovenske izseljence in njihove potomce v drugih državah, na podlagi podpisanih bilateralnih sporazumov (npr. z Makedonijo, Hrvaško, Bosno in Hercegovino) pa pričakuje, da bodo te države same krile stroške poučevanja maternega jezika in kulture otrok priseljencev v Sloveniji. Druge možnosti in rešitve za financiranje učitelja so prispevki staršev, društev ali prijave na projekte, kar pa, žal, ne omogoča trajnega vira financiranja. Zanimanje za pouk maternih jezikov in kultur obstaja še na marsikateri slovenski šoli, zato bi bilo treba najti sistemske in trajne rešitve.

Slovensko-albanska medkulturna ura na OŠ DBB Hrpelje, Hrpelje - Kozina pod mentorstvom Marijance Ajše Vižintin in Alme Bejtulahu, učiteljice albanskega jezika in kulture. Učenci so primerjali zapis slovenskih in albanskih samoglasnikov, se naučili šteti do deset, se predstaviti v treh povedih v albanskem jeziku (in ugotovili, da to sploh ni enostavno) ter v albanščini prisluhnili pesmi Toneta Pavčka Čenčačeva uspavanka/Ninulla e çapkanëve.

Avtorica fotografije: Marijanca Ajša Vižintin, 21. 4. 2009.

Število šol, ki podpirajo pouk maternih jezikov in kultur otrok priseljencev, se v 21. stoletju v Sloveniji počasi povečuje. Po podatkih MIZŠ se je v šolskem letu 2013/2014 izvajal pouk osmih maternih jezikov in kultur (albanski, bosanski, kitajski, nemški, nizozemski, makedonski, ruski, srbski) na enajstih osnovnih šolah (Hrpelje-Kozina, Koper, Kranj, Ljubljana – sedem šol, Postojna); poučujeta se tudi hrvaški in ukrajinski jezik in kultura, vendar ne na šolah.

Obstaja tudi možnost učenja jezikov v obliki izbirnih predmetov v tretjem triletju. Učenci lahko izbirajo med več učnimi predmeti, med katerimi so tudi materni jeziki otrok priseljencev v Sloveniji ter učni predmeti, ki spodbujajo razvoj zavedanja o večkulturni družbi, medkulturni dialog: angleščina, francoščina, hrvaščina, italijanščina, kitajščina, madžarščina, makedonščina, nemščina, ruščina, srbsčina, španščina; romska kultura, državljanska kultura, filozofija za otroke, verstva in etika. Med jeziki pogrešam še vsaj učna načrta za albanski in bošnjaški jezik. Nekateri predlagajo, da spodbujamo k učenju jezikov otrok priseljencev vse učence/dijake, s čimer bi dosegli, da postanejo materni jeziki otrok priseljencev enakovredna alternativa angleščini, nemščini in drugim jezikom z visokim družbenim statusom. To je spodbudno in pozitivno, vendar izpostavljam vprašanje, ali je to res primerna oblika za pouk maternih jezikov in kultur otrok priseljencev, saj je zanje to prvi/materni jezik, za druge otroke pa bi bil to tuji jezik.

V razmislek predlagam, da bi bil pouk maternega jezika in kulture enakovreden z drugimi izbirnimi predmeti v drugem in tretjem triletju osnovne šole, v srednji šoli pa bi se upošteval kot eden od učnih predmetov v okviru obvezno-izbirnih vsebin. Če se izvaja po določenem učnem načrtu in gradivu, se ocenjuje, ocena se zapiše v šolsko spričevalo. Pouk maternega jezika in kulture bi bil enakovreden kateremu koli drugemu izbirnemu predmetu (kot velja npr. za programe glasbene šole). S to rešitvijo bi se izognili morebitni stigmatizaciji otrok zaradi obiskovanja pouka maternega jezika in kulture med vrstniki ter pripomogli k enakovrednemu odnosu do vseh jezikov, še posebej do maternih jezikov otrok priseljencev.

ZAKAJ JE POMEMBNO, DA SE IZVAJA POUK MATERNEGA JEZIKA IN KULTURE NA ŠOLAH?

Pouk maternega jezika in kulture ne poteka samo na šolah, ampak v marsikaterem društvu ali v drugih lokalnih organizacijah po Sloveniji. Poleg tega se v društvih materni jeziki pogosto ohranjajo posredno, npr. s petjem, z dramatizacijo, s kulturnimi prireditvami. Ljudje, ki so aktivni v društvih, namenijo veliko svojega prostega časa za ohranjanje izvornega jezika in kulture. Tudi po preselitvi so veliki promotorji svoje izvorne državev sprejemni državi, v kateri živijo in delajo.

Kljub temu menim, da je zelo pomembno, da poteka pouk maternega jezika in kulture na šolah. Zakaj? Ko prihaja učitelj/učiteljica maternega jezika na šolo, to omogoča sodelovanje z učitelji, in sicer na več ravneh. Učitelj/učiteljica maternega jezika je lahko v podporo pri prevajanju in vključevanju novih otrok priseljencev. Skupaj z učitelji, zaposlenimi na šoli, lahko načrtuje in izvaja medkulturne učne ure in medkulturne prireditve. S knjižnimi darovi v maternem jeziku otrok priseljencev obogati šolsko knjižnico. S predstavitvami, ki presegajo le folkloro in kulinariko, predstavlja druge vidike kulture (npr. literarno, kiparsko idr. umetnost), gospodarske,

Prve knjige za makedonsko knjižnico v šolski knjižnici OŠ DBB Hrpelje, Hrpelje - Kozina. Šoli sta jih podarila učitelj makedonskega jezika in kulture Zekirija Šainoski in Veleposlaništvo Republike Makedonije.

Avtorica fotografije:

Marijanca Ajša Vižintin, 13. 10. 2009.

športne in znanstvene dosežke, naravne znamenitosti, sodobno življenje ipd., kar je ključno za preseganje stereotipov in predsodkov. Učitelj/učiteljica maternega jezika na šoli pomeni vidno večjezičnost in večkulturnost, dejansko prisotno na šolah, in možnost razvoja medkulturnega dialoga.

KO VEM, KDO SEM – PONOSNI NOSILCI (VSAJ) DVEH JEZIKOV IN KULTUR

Občutek sprejetosti, spoštljiv in enakovreden odnos v šoli in družbi do jezikov in kultur priseljencev prinašajo številne prednosti. Otrok priseljenec, ki se zaveda, da je nosilec (vsaj) dveh jezikov in kultur, in je na to ponosen, ne bo doživel stiske ob vprašanjih o identiteti in pripadnosti. Suvereno se bo gibal v obeh okoljih in v obeh kulturah (tako v izvorni kot v sprejemni), postal bo aktiven državljan ter bo s svojimi idejami in delom prispeval k razvoju družbe: prve, druge, obeh ali čisto tretje, ki si jo bo izbral.

S kolena na koleno

Nada Čupković, AKUD Kolo

www.akudkolo.si, info@akudkolo.si

ŠOLA SRBSKEGA JEZIKA, KNJIŽEVNOSTI, TRADICIJE IN KULTURE

Ko zapustimo svojo domovino in se znajdemo v novem okolju z novim, nam tujim jezikom, smo starši zaskrbljeni in si zastavljamo vprašanja: »Ali z otrokom doma lahko govorimo materni jezik; ali ga spodbujamo in se tudi sami trudimo govoriti čim več v jeziku okolja; ali bo, bog ne daj, otrok začel oba jezika mešati; ali se bo zadeva še bolj zakomplicirala, ko se bo začel učiti angleščino in, pri nas na Obali, na dvojezičnem območju, še italijanščino; ali bo z učenjem maternega jezika v tujini otrok zmeden; ali bo sprejet v novem okolju; ali, ali ...« V resnici smo

»Svuda pođi, kući dođi.«

Povsod je lepo, a doma je najlepše.

»Znam latinicu, učim ćirilicu.«

Znam latinico, učim se cirilico.

starši bolj zmedeni kot otroci. Dejstvo je, da učenje jezikov otrokom ne predstavlja nobenih težav in da ima bilingvalnost (dvojezičnost) izjemno veliko prednosti, tako za kognitivni razvoj otroka (izboljšuje spomin, percepcijo, večopravnost, ozaveščenost pri učenju vseh nadaljnjih tujih jezikov) kakor tudi za ozaveščanje in spodbujanje k medkulturnem dialogu in spoznavanju kultur drugih narodov, kar je eden izmed temeljnih ciljev Evropske unije poleg spodbujanja k večjezičnosti in večkulturnosti.

Zavedajoč se potrebe po učenju in ohranjanju maternega jezika, ki se v tretji generaciji srbskih priseljencev v Sloveniji počasi izgublja (kar verjetno ni značilno samo za to narodno skupnost), so se v Akademskem kulturno-umetniškem društvu Kolo iz Kopra, ki že sedem let deluje na področju kulture, leta 2009 odločili, da začnejo z izvajanjem ustvarjalno-izobraževalnih delavnic srbskega jezika, cirilice, književnosti in tradicije v obliki neformalnega izobraževanja otrok in mladostnikov. Idejo je v prvem letu delovanja šole podprlo Ministrstvo za kulturo R Slovenije, od leta 2010 do danes pa nudi delno finančno podporo Urad za sodelovanje s Srbi v regiji in diaspori Vlade R Srbije. Po teh aktivnostih je društvo postalo prepoznavno, saj je eno izmed redkih društev v Sloveniji, ki izvaja programe, namenjene učenju srbskega jezika na kreativen in hkrati izobraževalen način. Glavni motivatoriki in hkrati izvajalki ter organizatoriki šole srbskega jezika sta Vesna Bajić Stojiljković, predsednica AKUD-a Kolo, mag. etnomuzikologije, zadolžena za narodno tradicijo, in prof. Nada Čupković, jezikoslovka in voditeljica izobraževalnega dela programa s področja književnosti in jezika.

Otroci, udeleženci delavnic, se aktivno vključujejo v likovno-literarne razpise, ki jih objavlja inštitucije iz Republike Srbije in Republike Srpske v Bosni in Hercegovini. Pri tem se lahko pohvalijo s številnimi nagradami in pohvalami: vstop v finalno tekmovanje literarno-likovnega natečaja Sve dečje staze vode od igre do slobode – Mionica (Banja Vrujci, R Srbija), finale 9. Festivala Dečjeg stvaralaštva – Banja Luka (BiH), Zoran Oreščanin, osvojeno 3. mesto na literarnem natečaju Dani ćirilice (Bavanište, R Srbija), finale v literarnem natečaju Literarne staze (Vršački književni klub, Vršac, R Srbija), Šantićevo pero (Beograd, R Srbija) itn. To so le uspehi iz tega šolskega leta. Pohval in nagrad iz prejšnjih let pa je še več.

V učnem procesu je poudarek na govornih vajah, učenju cirilice in spoznavanju srbske literature,

namenjene otrokom, kot tudi spoznavanje srbske kulture in tradicije. Delavnice se kontinuirano izvajajo v dveh skupinah, in sicer v skupini za najmlajše (od 6 do 10 leta starosti) pod imenom Račja šola, s poudarkom na učenju cirilice in književnosti skozi igro in pesmi, ter v mladinski skupini v okviru novinarsko-ustvarjalne delavnice Teeny šola, ki temelji na pisnem izražanju pri soustvarjanju in urejanju spletne strani društva, raziskovalnem in timskem delu. Pouk srbskega jezika poteka enkrat tedensko po eno do dve šolski uri. Pouk je brezplačen.

Čeprav se v AKUD Kolo vloga veliko truda pri ohranjanju materinščine, poudarjajo, da odziv staršev in otrok ni tak, kot bi bilo pričakovati. Večina staršev še vedno ni prepoznala pomembnosti ohranjanja materinščine, ki je temelj za ohranitev narodnostne identitete, hkrati pa tudi osnova za večjezičnost, razvijanje strpnosti in spoštovanje različnosti.

Kljub temu se aktivnosti na področju neformalnega izobraževanja otrok in mladostnikov v maternem jeziku v društvu redno izvajajo z veliko entuziazma učiteljic, ki vabijo vse zainteresirane otroke, da se jim pridružijo, tako v folklorno skupino Kolce za najmlajše, ki se bodo naučili prvih korakov srbskega kola in drugih ljudskih plesov, kot tudi na delavnice, kjer bodo spoznali nove prijatelje, se naučili cirilico, zapeli v materinščini, se igrali igre, kot so se igrali njihovi starši, in poslušali zgodbe iz časov njihovih babic in prababic, da jih bodo lahko pripovedovali svojim otrokom, ter srbsko tradicijo ohranjali in prenašali "s kolena na koleno".

Šola srbskega jezika bo potekala tudi v šolskem letu 2015/2016, s pričetkom v septembru 2015. Starši lahko svoje otroke vpišete po mejlu info@akudkolo.si ali na telefonski številki društva AKUD Kolo: 040/669-259.

Otroci z delavnic na obisku uredništva Primorskih novic v okviru novinarske delavnice

Otroci z diplomami in nagradami iz literarno-likovnega natečaja Otroške knjižnice Zmaj, Beograd (Dečje biblioteke Zmaj, Beograd)

Šola bosanskega jezika in kulture v Kopru

Bošnjaška kulturna zveza Slovenije je marca začela z izvajanjem pouka bosanskega jezika in kulture. Pouk se izvaja v prostorih KUŠD Beharja ob sredah. Šola šteje 19 udeležencev, ki so razdeljeni v dve skupini – mlajšo in starejšo. Ob tej priložnosti vabimo vse, ki se želijo nekaj več naučiti o bosanskem jeziku in bosanski kulturi, naj se vpišejo. Vpis je brezplačen. Vpišete se lahko vsako sredo, soboto in nedeljo v prostorih našega društva. Delavnice izvaja Dijana Harčević Čatić, sodelovka BKZS.

ZAVOZLANI JEZIK

BOSANČICA

Dijana Harčević Čatić, KUŠD Behar

Že od razdelitve Rimskega cesarstva na Zahodno in Vzhodno leta 395 se je območje današnje Bosne in Hercegovine znašlo na križišču interesov in različnih vplivov. Politično raznolikost je spremljala tudi kulturna: raznolikost pismenosti, književnosti in umetnosti. Zelo težko je določiti, v katerem odbobju se začne knjižno delo na območju današnje Bosne in Hercegovine in kakšna je njegova narava. Znano pa je, da se vzporedno z uporabo grške in latinske pisave po pokristjanjevanju domačega slovanskega elementa začne prodor slovanske pismenosti in razprostiranje književnosti cirilmetodskega duha. Pisni in materialni viri, ki so se ohranili vse do danes, pričajo o prisotnosti in uporabi različnih pisav na bosansko-humskem območju. Gre za grško in latinsko pisavo, glagolico (9.–10. stol.), cirilico (12.–15. stol.) in stilizirano obliko te pisave, tj. bosančico (12.–20. stol.).

Obstoj in prodor grške pisave in latinice sta bila odvisna od vpliva vzhodne in zahodne Cerkve. Zato vse do 15. stol. najdemo ostanke grške pisave, in sicer največ v Humu, medtem ko največ ostankov napisov v latinščini najdemo v Bosni. Napise v latinščini lahko vidimo na denarju in pečatih bosanskih vladarjev in na nagrobnih ploščah. Uporabljala se je tudi v posebnih latinskih uradih med vodenjem diplomatske korespondence z zahodnimi državami in obmorskimi mesti. V 10. stol. se je pod vplivom glagolice in govora ljudstva formirala bosančica.

To pisavo so odlikovale staroslovanske črke z novimi znaki in zanjo se uporabljajo različna poimenovanja: bosanska cirilica, bosanica, bukovica, begovska pisava, hrvaška cirilica, hrvaška pisava in bosansko-hrvaška cirilica. Bosančica se pojavlja v dveh oblikah. Prva je uradna (ustavna v izvirniku) in je ostra s skladnim videzom. Z njo so bili zapisani uradni spisi in pisma bosanskih vladarjev in plemičev med 10. in 15. stol. Nekje od 13. stol. se je izoblikoval drugi tip pisave – kurzivna ali rokopisna bosančica, nastala pod vplivom latinske kurzive, za katero je značilna svobodnejša oblika. Ta se je med 17. in 18. stol. preoblikovala v bosanski brzopis. Gre za rokopisno pisavo, ki so jo uporabljali skozi celotno osmansko obdobje do začetka 20. stol.

Humška kamnita plošča, nastala konec 10. in v začetku 11. stol., danes ohranjena v Humcu pri Ljubuškem, je eden od najstarejših spomenikov zapisa v bosančici (s primesmi glagoljaških črk). Spomenikov z bosančico je veliko in zaobjemajo cerkveno-kanonske apokrifne spise, zapisane v cerkvenoslovanskem jeziku bosanske recenzije z redkimi elementi ljudskega govora, kakor tudi povelja, darovnice, v katerih je ohranjen ljudski govor, epitafe, zapise, ki v celoti obsegajo ljudski govor.

Posebne pomena so povelja, pisma, darovnice in oporoke, nastale na kraljevskem ali banskem dvoru, državni upravi in v pisarnah bosanskih plemičev in zemljiškega gospoda. Najstarejši ohranjeni primer je Povelje bana Kulina, ki je nastal 29. 8. 1189 in v katerem ban Kulin določi obmorskim sosedom, Dubrovničanom, prosto gibanje in trgovanje po Bosni. Danes se original nahaja v knjižnici Znanstvene akademije v Sankt Peterburgu.

Pravi začetki bosanskega knjižnega jezika se pojavljajo v srednjeveški književnosti Bosne in Huma v obliki lapidarne pismenosti oz. epigrafike. Bosansko-humška epigrafika je po svoji izvorni književnosti umeščena v sam vrh južnoslovanske epigrafike. Tu gre predvsem za epitafe, napise na nagrobnih spomenikih in v glavnem bogomilskih nagrobnikih (stećci).

Umetnost nagrobnikov (stećci) z napisi v bosančici se je razvijala med 13. in 16. stol. znotraj najširših meja bosanske srednjeveške države. Najstarejši centri pismenosti se nahajajo v starem Humu in srednji Bosni ter v okolici Vidoške (današnjega Stoca). Na epitafih nagrobnikov je opaziti visoko raven enotnosti zahodnoštokavskih elementov. Ohranja se širši bosanski način govora, za katerega so značilne ikavščina, zakrita jotacija in skupina re namesto ro. Ne glede na skupno srednjeveške jezikovne značilnosti ločimo dva najizrazitejša jezikovna stila: hercegovski s prisotnostjo vzhodnoštokavskih elementov in bosanski s srednje in zahodnobosanskimi oz. zahodnohercegovskimi jezikovno-stilskimi elementi.

Sčasoma so se mnogi napisi na nagrobnikih poškodovali ali so bili popolnoma uničeni, zato jih je izredno težko ali nemogoče rekonstruirati (npr. napis iz Donje Zgošće).

»A se ležita dva Vlahova sina« (nagrobni napis pri Bi-leći – primer dvojine, ki je izginila v osmanskem obdobju in jo je zamenjala t. i. dolga množina).

»A se leži Bogdan Hateljević, Radiča vojvode sluga u dobri čas rodih se u Dabri, u družini pravo čineći ...« (nagrobni spomenik v Dabru polju).

»A se leži knez Vlač Bijelić ... človeče, tako da nijesi proklet ne tikaj u me« (nagrobni spomenik pri Ljubinju).

S padcem Bosanskega kraljestva leta 1463 in z osmanskim osvajanjem se začeta dva pomembna izvenjezikovna procesa: prihod islama in migracije, ki bodo pomembno vplivale na jezik. Politične in teritorialne spremembe so s seboj prinesle niz družbenih, etničnih in jezikovnih sprememb. Prišlo je določenih inovacij: narečna osnova, ki se je oblikovala v 15. stol., je spremenila govor posameznih območij, in ne samo strukturo. V porečju Neretve se je pojavil novoštokavski govor, ki se je širil na ostala območja. Razlike v teh dveh oblikah štokavščine so se odrazile v naslednjih jezikovnih značilnostih: pojava štiri-akcentuacijskega sistema, dolge množine (grad/gradovi – prej gradi), izenačevanje sklonov v dajalniku, mestniku in orodniku, dokončna vzpostavitev sufiksa -o v pretekliku (govorio – prej govoril) in izguba fonema h v izgovorjavi ('oću namesto hoću – hočem, 'ajde namesto hajde).

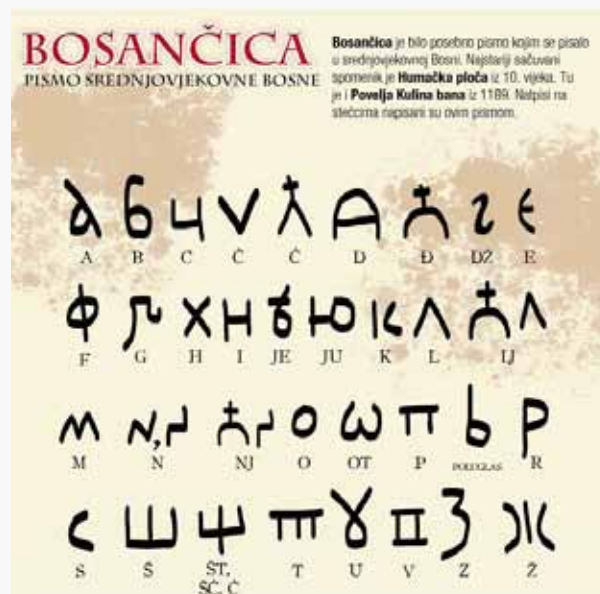
Od leta 1867, predvsem pa od ustanovitve Narodnega muzeja v Sarajevu (leta 1888) in začetka izdaje njegovega Glasnika, se je začelo sistemsko delo na srednjeveških napisih v Bosni in Hercegovini. O njih je bilo napisane veliko znanstvene in strokovne literature. Pomemben doprinos temu področju gre pripisati Marku Vegi.

Delavnica pisave Bosančice – KUŠD Behar, Taverna Koper, Festival bosanske kulture in kulinarike 2014

Humačka ploča

Stećci v Radimlji pri Stocu

INTERVJU

Intervju s Hasetom Ahmetijem
Mirna Buić, KID PiNA

ŠOLA ALBANSKEGA JEZIKA V KD ILIRIA

Kdaj je bila KD Iliria ustanovljena in čemu?

Kulturno društvo Albancev slovenske Istre je bilo ustanovljeno leta 1998. Ustanovili pa smo ga zato, da bi povezali Albance v regiji, se družili ob kulturnih in športnih aktivnostih ter tako ohranjali našo kulturno dediščino.

Koliko članov šteje?

Članov je čez 400, ampak tistih aktivnih v naših sekcijah je 80.

Katere pa so dejavnosti oz. sekcije društva?

Najbolj aktivna je folklorna skupina, imamo pa tudi dramsko sekcijo in nogometni klub. Smo zelo aktivni. Sami organiziramo kulturne prireditve, literarne večere, letos februarja smo izdali pesniško zbirko našega člana. Poleg tega predvsem naša folklorna skupina gostuje na različnih prireditvah v Sloveniji ali tujini, na primer v Trevisu. Naša najnovejša dejavnost pa je šola albanskega jezika za otroke, ki nam jo je končno spet uspelo izpeljati.

Torej je ne izvajate prvič. Kdaj ste jo najprej organizirali?

Najprej smo jo izvedli leta 1999 v prostorih Ljudske univerze Koper in je trajala dve leti. Ni pa se obnesla, ker je bila plačljiva. Poleg tega je bilo tedaj nasploh malo otrok.

Zakaj ste se odločili ponovno poskusiti z njo?

Novembra 2014 smo dobili lastne prostore, ki so dovolj veliki za različne dejavnosti društva – tudi za šolo albanskega jezika in

kulture. Pomembno je tudi to, da je v primerjavi z letom 1999 veliko več albanskih otrok, rojenih v Sloveniji. Albansko govorijo samo doma ali pa včasih tudi tam ne, če gre za mešane zakone. Zato da bi obvladali svoj materni jezik in spoznali ter gojili albansko kulturo, je ta šola izredno pomembna.

Kako poteka in koliko učencev jo obiskuje? Kakšen je njihov profil?

Letos jo obiskuje 35 učencev različnih starosti. Gre za osnovnošolce od prvega do devetega razreda, ki so razdeljeni na več skupin glede na starost in predznanje jezika. Sampoukizvajajo tri prostovoljke s predhodnimi pedagoškimi izkušnjami. Učno gradivo – učbenike tudi imamo. Dodelilo nam jih je Ministrstvo za izseljence Republike Kosovo preko Veleposlaništva Republike Kosovo v Ljubljani.

V naslednjem šolskem letu bomo zbirali nove prijave in predvidevamo večje število učencev.

Ste se povezali s šolami v slovenski Istri in menite, da bi bilo smiselno prenesti pouk v uradne institucije?

Konkretno se o tem s šolami nismo pogovarjali, vemo pa, da se v nekaterih šolah na Obali izvaja pouk albanščine. Odlično bi bilo, da bi vse šole nudile ta pouk. Trenutno se vsi otroci ne morejo vključiti vanjo, saj ne obiskujejo istih šol. Zato poskušamo s poukom v našem društvu zagotoviti čim širšo dostopnost vsem zainteresiranim.

DEJAVNOSTI ORGANIZACIJ V SLIKI

AKUD Kolo: Četrty folklorni večer „Mesečina, a ja zovem prelo“ in razstava srbskih folklornih kostumov.

Predstavitve Makedonskega KD »Kočo Racin« - Obala na prireditvi Koper na dlani v Kopru.

Obisk ambasadorja Albanije in ambasadorja Kosova ter KD Iliria groba Škofa Avgustina Brutija v krstilnici Karmelske Matere Božje (Rotunda).

Prireditve Hrvatskega KD »Istra« Piran: Festival istrskih plesov in pesmi v Gledališču Koper. Na fotografiji FS društva.

Prireditve KUŠD Behar Prodjuh Bosnom kroz gradove - Sprehod po bosanskih mestih.

Predstavitve projekta Zavoda Krog Dobrodelnost dobro dne ob 5. obletnici Planeta Tuš Koper.

KULTURA BALKANA

Nada Čupković, AKUD Kolo in
Dijana Harčević Čatić, KUŠD Behar

NA KRILIH PRAVLJIC

V želji po spodbujanju sodelovanja med različnimi kulturami in prispevanju k zmanjševanju predsodkov in stereotipov ter razvijanju vzajemnega spoštovanja in medsebojnega sprejemanja Znanstveno-raziskovalno središče Univerze na Primorskem od februarja do konca junija 2015 izvaja projekt medkulturnega povezovanja z imenom Na krilih pravljic. Osrednji cilj projekta je ozaveščanje javnosti o pomenu in prednosti medkulturnega dialoga in sožitja, in sicer s predstavitvami pravljic tretjih držav, ki niso članice Evropske unije.

Vzpostavljena je skupina sodelujočih, sestavljena iz več posameznikov različnih etničnih skupnosti, ki živijo na slovenski obali. Nabor izvernih ljudskih pravljic je objavljen v knjižici tako v izvirnem jeziku in pisavi kot tudi v slovenskem prevodu. Poleg makedonskih, srbskih, bosanskohercegovskih, ukrajinskih, ruskih in irskih pravljic so predstavljene še pravljice iz Avstralije, Azerbajdžana, Indije in Indonezije.

Predstavitev različnih kultur skozi pravljičarsko-medkulturne delavnice v 22 vrtcih in šolah kopske občine je potekalo z zelo pestrim in zanimivim programom, v katerem je javnost imela enkratno priložnost spoznati kulturo, navade, običaje, glasbila, pisave, jezik, noše, glasbo ter marsikatero drugo zanimivost iz ust pripadnikov posameznih kultur, predstavnikov društev Svilena pot, KUŠD Behar, Žensko združenje Bedem, AKUD-a Kolo itn. Udeleženci projekta, člani različnih društev priseljencev, so imeli tudi priložnost predstaviti svojo kulturo in se o integraciji, težavah, s katerimi so se srečali, ter o svojih prvih vtisih o Sloveniji in sprejemanju pogovoriti s študenti Pedagoške fakultete in Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Projekt finančno podpirata Ministrstvo Republike Slovenije za notranje zadeve in Evropski sklad za vključevanje državljanov tretjih držav.

Izvajalci projekta, Znanstveno-raziskovalno središče Univerze na Primorskem in predstavniki društev, vključenih v projekt, so nad odzivom občinstva presenečeni, zato se je porodila ideja o razširitvi projekta s podporo občin na vse obalne vrtce in šole.

»Vključeni posamezniki in društva se zahvaljujemo vsem vrtcem in šolam, ki so s svojim sodelovanjem podprli realizacijo tega projekta in na ta način pokazali, da so pripravljeni prispevati k zmanjševanju predsodkov ter razvijanju vzajemnega spoštovanja med kulturami, resnično zavedajoč se, da nas medkulturnost bogati,« sporočajo vključeni predstavniki društev AKUD Kolo in KUŠD Behar.

Projekt bo zaključen junija z okroglo mizo na temo pravljic in medkulturnega dialoga z udeleženci projekta, izvajalci in občinstvom.

PREDSTAVITEV ORGANIZACIJE

Luka Begić, HKD "Istra" Piran

HRVATSKO KULTURNO-UMETNIŠKO, PROSVETNO IN ŠPORTNO DRUŠTVO "ISTRA" PIRAN

Hrvatsko kulturno-umetniško, prosvetno in športno društvo "Istra" Piran je bilo ustanovljeno leta 1997. Društvo si prizadeva za uspešno negovanje in predstavljanje hrvaške kulturne dediščine in tudi dediščine ostalih narodov na območju slovenske Istre. Še posebej se zavzema za aktivno sodelovanje z lokalnimi oblastmi, javnimi ustanovami in zavodi ter njihovimi predstavniki v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški na področjih vzgoje, izobraževanja in drugih kulturnih dejavnosti ter športa. Društvo je eno izmed največjih in reprezentativnih hrvaških društev v Sloveniji, ki skrbi za kulturno udejstvovanje, izobraževanje, ohranjanjem hrvaške kulturne identitete v slovenski Istri in se zavema za uradno priznanje hrvaške narodne skupnosti kot manjšine.

Šteje 650 članov, v njem pa sta aktivni moška pevska skupina (Klapa Bevanda) in folklorna skupina, ki jo spremlja instrumentalna skupina (harmonika, dve violini, klarinet). Izdalo je pesniško zbirko hrvaškega pesnika, živečega in delujočega v Sloveniji, prejemnika Tartinijevega priznanja (2014), Stipa Cvitana, z naslovom *Ne odi nider* (2011). Društvo je član Zveze hrvaških kulturnih društev Slovenije, z letom 2015 pa se je včlanilo v Zvezo kulturnih društev Občine Piran.

Poleg tega društvo organizira kulturne dogodke (Dan državnosti Republike Slovenije in Republike Hrvaške, Festival hrvaške folklorne in glasbe, literarni večeri idr.). Marca letos je organiziralo Festival istrskih plesov in pesmi v Gledališču Koper, v načrtu pa ima izvedbo prireditve Dan državnosti Slovenije in Hrvaške (27. junij 2015) in Festival etničnih skupnosti (september 2015). Tako FS kot klapa bosta nastopali na različnih festivalih in prireditvah po Sloveniji in Hrvaški.

V društvu delujeta tudi teniška in nogometna sekcija. Slednja je zelo aktivna in organizira Turnir prijateljstva med diplomati in redstavniki parlamentov Republike Slovenije in Hrvaške, se udeležuje Hrvaških svetovnih iger in drugih mednarodnih športnih dogodkov. Letos načrtuje odhod na Nogometno prvenstvo Hrvatov izven Hrvaške, ki se bo odvijalo v mestu Molise v Italiji.

Vse, ki vas zanimata hrvaška kultura in sodelovanje v društvu, vabimo v naše prostore v Luciji, Obala 118, 6320 Portorož. Lahko nas tudi pokličete na 041 582 992 in 070 997 457 ali pišete na hkd.istra.piran@gmail.com.

NAPOVEDNIK

PRETEKLI DOGODKI

7. 6. 2015 / 12:00

Taverna, Koper

ŽZ Bedem: 6. festival bosanske kulture in kulinarike

19. 6. 2015 / 20:00

Gledališče Koper

AKUD Kolo: Četrty folklorni večer „Mesečina, a ja zovem prelo“

12. 6. 2015 / 16:00

Prostori KD Iliria, Istrska cesta 41, Koper

KD Iliria: Kviz znanja

19. 6. 2015

Prostori KUŠD Behar, Kampel 3 G, Koper

KUŠD Behar: Etno - eko avlija: predstavitev končnih izdelkov z etno motivi iz odpadnega materiala

19. 6. 2015 / 16:00

Foaje Gledališča Koper

AKUD Kolo: Razstava srbskih folklornih kostumov

PRIHAJAJOČI DOGODKI

27. 6. 2015 / 18:00

Turizem Mahnič, Dragonja

Hrvatsko KD „Istra“ Piran: Prireditev ob Dnevu državnosti Slovenije in Hrvaške

12. 9. 2015 / 10:00

Palača Bruti, trg Brolo 1, Koper

KD Iliria: Grofje de Bruti in druge albanske plemiške družine v beneškem Kopru: mednarodno srečanje slovenskih in izseljeniških albanskih kuturnih organizacij

26. 9. 2015 / 18:00

Avditorij Portorož

Hrvatsko KD „Istra“ Piran: Festival etničnih skupnosti

Aktualna obvestila, razpisi in natečaji

4. 9. 2015

ROK ZA PRIJAVO NA RAZPIS

Javni razpis za sofinanciranje prireditev v Mestni občini Koper, ki se bodo izvedle v času od 1. oktobra do 31. decembra 2015. (Razpisuje: MOK)

1. 10. 2015/ do 12.00

ROK ZA PRIJAVO NA RAZPIS

Erasmus + (področje mladine) Ključni ukrep 3: Podpora za reformo politik – srečanja mladih in oblikovalcev politik na področju mladine (Razpisuje: Evropska komisija, Zavod Movit)

1. 10. 2015/ do 12.00

ROK ZA PRIJAVO NA RAZPIS

Erasmus + (področje mladine) Ključni ukrep 1: Učna mobilnost posameznikov – projekti mobilnosti za malde in mladinske delavce (Razpisuje: Evropska komisija, Zavod Movit)

1. 10. 2015/ do 12.00

ROK ZA PRIJAVO NA RAZPIS

Erasmus + (področje mladine) Ključni ukrep 2: Sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks – starteška partnerstva na področju mladine (Razpisuje: Evropska komisija, Zavod Movit)

KOLOFON

Izdajatelj: Kulturno izobraževalno društvo PiNA, Gregoričeva 6, 6000 Koper, **Glavna urednica:** Mirna Buić, **Odgovorna urednica:** Kaja Cunk, **Uredniški odbor:** Kulturno izobraževalno društvo PiNA, Nada Čupković, Luka Begić in Valentina Ahmeti, **Oblikovanje in prelom:** Dragoljub Savić, **Telefon uredništva:** +386 5 6300 320, **Elektronski naslov uredništva:** zar@pina.si, **Pravna pomoč:** pravnosvetovanje@pina.si, **Spletno mesto:** enakost.pina.si

Nosilec projekta

Financerji

Partnerji

